

OR Rendement

Dit artikel wordt u aangeboden door OR Rendement

OR Rendement is een nieuws- en adviesmagazine over medezeggenschap voor leden van de ondernemingsraad of de personeelsvertegenwoordiging, ambtelijk secretarissen, vakbondsbestuurders en externe adviseurs. OR Rendement behandelt de ontwikkelingen op de belangrijkste thema's voor medezeggenschap zoals personeelszaken, arbeidsomstandigheden en financiën. Tevens geeft OR Rendement praktische informatie over de werkwijze van de ondernemingsraad en personeelsvertegenwoordiging: wat zijn de rechten van medezeggenschap, hoe organiseer je verkiezingen, welke invloed kun je uitoefenen etc.

OR Rendement onderscheidt zich door:

- Beknopte artikelen met veel tips die de lezer direct in de dagelijkse praktijk kan gebruiken;
- Elke keer een gedegen vergelijkend warenonderzoek onder OR-dienstverleners;
- Veel signalerend nieuws over veranderende regelgeving;
- Interactieve, persoonlijke e-mailservice met nieuwe vacatures, sites, congressen en publicaties.

Meer informatie op: www.rendement.nl/or

Voordelig proefabonnement aanvragen? www.rendement.nl/or/abonneren

INVLOED VAN DE EUROPESE ONDERNEMINGSRAAD

De grenzeloze OR

Iemand die voor het eerst een vergadering van de Europese ondernemingsraad (EOR) bijwoont, zal misschien wel onder de indruk raken van wat hij allemaal meemaakt. Hij vliegt naar een ander land en ontmoet daar collega's uit heel Europa. Samen gaat men in een vreemde taal in overleg met het hoogste Europese management. Een hele andere setting dan die van de lokale OR. Hoe zorgt men in zo'n samenstelling er nu voor om één stem laten horen? Hoe krijgt de EOR invloed op het te voeren beleid, en hoe versterkt de EOR de lokale medezeggenschap?

In het vorige nummer van OR Rendement kon u op pagina 18 en 19 al lezen dat de kernactiviteiten van de EOR informatievoorziening en raadpleging zijn. De EOR moet zich laten informeren door het hoogste management over belangrijke wijzigingen binnen het concern. Door tijdig op de hoogte te zijn van plannen van het management kan de EOR, na onderling overleg en discussie met het management, een advies uitbrengen. Maar om wat voor soort plannen gaat het dan precies?

Advies

Typische thema's voor de EOR zijn herstructureringen en veranderingen in productiemethodes en bedrijfsvoering. Denk aan outsourcing, sluiting van vestigingen en verplaatsing van productie. Het moet

In twee artikelen besteedt OR Rendement aandacht aan de Europese ondernemingsraad (EOR). In het vorige nummer las u meer over de oprichting van een EOR en waar u daarbij op moet letten. In dit artikel leest u meer over de invloed en mogelijkheden van de EOR.

hierbij wel steeds om grensoverschrijdende kwesties gaan. Daarvan is sprake als werknemers in tenminste twee landen door de maatregelen worden getroffen. Bij dit soort plannen zal de invloed van de EOR meestal liggen in bijsturing en aanpassing van de voorstellen, zodat de nadelige gevolgen voor de werknemers zoveel mogelijk beperkt blijven. Zo wist de EOR van Sabic IP zijn invloed te verzilveren bij

het Europese management en ondersteuning te bieden aan de lokale medezeggenschap in Schotland. In dat land werd een fabriek van het concern opgedoekt. Bij de sluiting moesten de vakbonden afspraken maken over het aanvullen van het pensioen. Het advies van de EOR aan het Europese management heeft bijgedragen aan de uiteindelijke oplossing.

Arbobeleid

De financieel-economische positie van het concern en de stand van de werkgelegenheid staan ook hoog op de lijst van door de EOR besproken thema's, net zoals fusies, overnames en acquisities.

Zo zijn er verschillende voorbeelden van ondernemingen waar de EOR een rol speelde bij de verkoop van het concern of een bedrijfs onderdeel en afspraken wist te maken met de potentiële koper over de toekomstige bedrijfsvoering, de rechten van de werknemers en de toekomstige medezeggenschap.

Een ander terrein waarop veel EOR'en actief zijn, is het arbobeleid van de onderneming. Directe feedback van de werknemers op de werkvloer wordt bij dit soort thema's door het management vaak op prijs gesteld.

Personeelsbeleid

Hoewel de EOR-richtlijn – waarover u al meer las in het vorige nummer – personeelsbeleid niet uitdrukkelijk als relevant thema noemt, zijn veel EOR'en juist op dit gebied actief. Veel multinationals geven hun personeelsbeleid op mondiaal niveau vorm, dus ligt het voor de hand om de Europese ondernemingsraad hierbij te betrekken. Een goede afstemming met de EOR kan het management helpen bij het uitrollen van het beleid. Dit werkt natuurlijk

Meer dan de helft heeft geen Europese OR

Voor organisaties bestaat geen registratieplicht van hun Europese ondernemingsraad (EOR). Daarom kan niet worden bepaald hoeveel EOR'en er precies zijn. Volgens de laatste telling zijn dat er nu iets

meer dan duizend. Dat zouden er meer kunnen zijn, want naar schatting zijn er nog zo'n 1.400 multinationale ondernemingen die wel aan de voorwaarden voldoen, maar die nog geen EOR hebben opgericht.

alleen als de Europese ondernemingsraad nauw samenwerkt met de lokale medezeggenschap en de vakbonden.

Solidariteit

Onderlinge solidariteit kan erg belangrijk zijn voor een EOR om succesvol te zijn. Als het bijvoorbeeld om verplaatsing van productie gaat, zullen sommige vestigingen wellicht profiteren van de geplande maatregelen. Een voorbeeld hiervan is de EOR van Draka. De EOR-leden spraken bij een besluit, om productie te verplaatsen, af dat geen enkele fabriek machines zou overnemen totdat het sociaal plan rond was voor de te sluiten vestiging.

Uitonderhandelen

De EOR-leden zorgden er vervolgens voor dat de lokale OR'en en vakbonden zich aan deze afspraak hielden. Hoewel een Europese ondernemingsraad veel invloed kan uitoefenen, is het bij een sluiting van een fabriek natuurlijk de lokale medezeggenschap die de beste kijk op de gang van zaken heeft. Het is daarom niet meer dan logisch dat de vestigings-OR concrete maatregelen uitonderhandelt.

Invloed

De EOR kan dus vooral veel invloed uitoefenen door het uitbrengen van adviezen. Dit is dan ook zo verankerd in de EOR-richtlijn. Toch zijn er ook Europese ondernemingsraden die een stapje verder

Het dagboek van een Europese ondernemingsraad...

EOR van	Sabic IP, opgericht in 1997 als EOR van GE Plastics. Aantal leden: 10
Landen	NL, D, A, E, I, B, GB
Hoogtepunt	1. De EOR heeft Spaanse OR en management geholpen om onderlinge verhoudingen op de rit te krijgen 2. De EOR maakte afspraken met nieuwe eigenaar van het bedrijf
Dieptepunt	Moeizame onderlinge verhoudingen met bepaald land in EOR
Wat maakt deze EOR bijzonder?	EOR maakt afspraken met management over HR gerelateerde procedures, die door plaatselijke OR'en kunnen worden overgenomen
OR-voorzitter	Manus Bolders

EOR van	Draka, opgericht in 1999. Aantal leden: 23
Landen	NL, D, B, F, FIN, N, EST, S, GB, E, DK, CZ
Hoogtepunt	EOR kon sluiting fabriek voorkomen
Dieptepunt	Iedere keer als een fabriek dichtgaat (ook al verloopt informatie en raadpleging naar tevredenheid)
Wat maakt deze EOR bijzonder?	Goede afstemming met management, wederzijds respect
OR-voorzitter	Arjen de Jong

gaan dan wat de wet voorschrijft. Zo sluiten steeds meer Europese ondernemingsraden overeenkomsten met het management waarbij vaak de (internationale) vakbonden betrokken zijn. Het kan hierbij gaan om overeenkomsten waarin algemene basisprincipes worden vastgelegd, zoals bijvoorbeeld over verantwoorde herstructureringen, goede arbeidsomstandigheden of gelijke behandeling.

Totaaloverzicht

De lokale ondernemingsraden en vakbonden kunnen deze afspraken vervolgens gebruiken als richtlijn bij hun eigen onderhandelingen.

De EOR heeft doorgaans ook een positieve invloed op de lokale medezeggenschap. Via de Europese ondernemingsraad komt er bij lokale organen namelijk veel nuttige informatie binnen. Dit gebeurt vaak al in een vroeg stadium. De lokale medezeggenschap kan die informatie vervolgens naast de informatie van de plaatselijke bestuurder leggen. Bovendien zorgt de EOR voor een beter (grensoverschrijdend) totaaloverzicht van de plannen die worden bedacht op het hoogste niveau binnen de multinationale onderneming.

Besluitvorming

De EOR kan in de praktijk laten zien dat het heel goed mogelijk is om een gezamenlijk Europees geluid te laten horen. Op het moment dat de EOR zich actief opstelt, informatie goed uitwisselt met het management en adviezen uitbrengt die bijdragen aan de oplossingen, houdt het management vaak duidelijk rekening met de mening van de EOR in de besluitvorming.

*Mariëlle van der Coelen, adviseur en trainer voor EOR's bij de EOR Service van FNV
Formaat en medeauteur van 'De Europese ondernemingsraad, een handboek voor de praktijk', e-mail:
marielle.vander.coelen@fnvformaat.nl*

Verbeter de informatiestroom en raadpleging van de EOR

Het is op verschillende manieren mogelijk om de informatievoorziening en het raadplegen van de EOR te verbeteren.

- Lift mee op de soms sterkere rechten van de lokale medezeggenschap, bijvoorbeeld het instemmingsrecht van de Nederlandse OR of het uitgebreide recht op financieel advies van de Franse ondernemingsraad.
- Zoek in rustige tijden een project dat niet omstreden is en waarbij de EOR

kan samenwerken met het management. Zo doen beide partijen ervaring met elkaar op en ontstaat er vertrouwen, wat kan helpen in roerige tijden.

- Zet adviezen van de Europese ondernemingsraad op papier. Hierdoor krijgt zo'n advies meer gewicht dan bij een mondelinge uitwisseling op een vergadering. Het model voor een advies van de Nederlandse OR is hiervoor prima bruikbaar.